

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
w WARSZAWIE**

z dnia 2023 r.
**zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Poдебłocie PLH140033**

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, 1726, 2375 i 2185) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 11 marca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Poдебłocie PLH140033 (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego poz. 2653 oraz Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz. 1224), załącznik nr 4 do zarządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

*Regionalny Dyrektor Ochrony
Środowiska w Warszawie*

Arkadiusz Siembida

*Regionalny Dyrektor Ochrony
Środowiska w Lublinie*

Arkadiusz Iwaniuk

Cele działań ochronnych

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr stanu ochrony	Cele działań ochronnych
1	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie występowania siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów oraz ekstensywnego użytkowania, na powierzchni minimum 54 ha (stan właściwy – FV).
		Struktura przestrzenna płatów	Utrzymanie maksymalnie średniego stopnia fragmentacji (stan niezadawalający – U1).
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie wartości wskaźnika w obecnym stanie zachowania (stan właściwy - FV), to jest utrzymanie występowania minimum 4 gatunków charakterystycznych na stanowisku, takich jak np.: dzwonek rozpierzchły, kozibród łąkowy, przytulia pospolita.
		Gatunki dominujące	Utrzymanie dominacji gatunków typowych dla łąk świeżych (stan niezadawalający – U1).
		Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie braku występowania gatunków inwazyjnych lub występowania pojedynczych gatunków o niskim stopniu inwazyjności (stan właściwy – FV).
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (stan niezadawalający - U1), to jest utrzymanie pokrycia gatunków silnie ekspansywnych nieprzekraczającego 10% oraz łącznego pokrycia gatunków ekspansywnych poniżej 50%.
		Ekspansja krzewów i podrostów drzew	Stopniowa poprawa oceny wskaźnika poprzez utrzymanie wartości wskaźnika w stanie utrzymanie łącznego pokrycia krzewów i podrostu drzew na powierzchni badawczej na poziomie 1-5% (stopniowa poprawa niezadawalającego stanu zachowania – U1).
		Udział dobrze zachowanych płatów	Stopniowa poprawa oceny wskaźnika poprzez utrzymanie warunków występowania siedliska i utrzymanie udziału dobrze zachowanych płatów na poziomie $\geq 80\%$ powierzchni badawczej (stopniowa poprawa niezadawalającego stanu zachowania – U1).
		Martwa materia organiczna	Stopniowa poprawa oceny wskaźnika poprzez utrzymanie występowania martwej materii organicznej na poziomie ≤ 2 cm (stopniowa poprawa niezadawalającego stanu zachowania – U1).
2	9170 łąka środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie występowania siedliska na powierzchni minimum 25 ha (stan właściwy – FV).
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszonym (FV – stan właściwy), to jest utrzymanie typowej dla siedliska kombinacji florystycznej (gatunki charakterystyczne w drzewostanie, występowanie w runie gatunków takich jak: gwiazdnica wielkokwiatowa, gajowiec żółty, groszek wiosenny, kokoryczka wielkokwiatowa, miodunka ćma, narecznica samcza, perlówka zwisła, przytulia i zawilec gajowy).

		Inwazyjne gatunki obce w podszytcie i runie	Utrzymanie braku występowania gatunków obcych (stan właściwy – FV).
		Ekspansywne gatunki rodzime w runie	Utrzymanie braku występowania gatunków ekspansywnych lub występowanie pojedynczych okazów gatunków nitrofilnych w runie (stan właściwy – FV).
		Struktura pionowa i przestrzenna roślinności	Utrzymanie jednolitego drzewostanu lub struktury zróżnicowanej ze zwartym starym drzewostanem zajmującym minimum 10% powierzchni (stan właściwy – FV).
		Wiek drzewostanu (starodrzew)	Stopniowa poprawa oceny wskaźnika poprzez stopniowy wzrost udziału drzew starszych niż 100 lat na poziomie > 10 % (stopniowa poprawa niezadowolającego stanu zachowania – U1).
		Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie występowania naturalnego odnowienia drzewostanu, nielicznych śladów zgryzienia (stan właściwy – FV).
		Gatunki obce w drzewostanie	Utrzymanie udziału gatunków obcych na poziomie < 1 % i nieodnawiających się (stan właściwy – FV).
		Martwe drewno (łącznie zasoby)	Stopniowa poprawa oceny wskaźnika poprzez stopniowy wzrost udziału martwego drewna do poziomu $\geq 10 \text{ m}^3/\text{ha}$ (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2).
		Martwe drewno wielkowymiarowe	Stopniowa poprawa oceny wskaźnika poprzez stopniowy wzrost udziału martwego drewna wielkowymiarowego do poziomu $\geq 3 \text{ szt./ha}$. (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2).
		Zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby	Utrzymanie braku występowania zniekształceń, ewentualne działania gospodarcze nie wpływają negatywnie na strukturę fitocenozy (stan właściwy – FV).
3	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie występowania siedliska na powierzchni 234 ha (stan niezadowolający – U1).
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie występowania kombinacji florystycznej typowej dla łągu (stan właściwy - FV).
		Gatunki dominujące	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie niepogorszonym (FV - stan właściwy), to jest utrzymanie występowania we wszystkich warstwach gatunków typowych dla siedliska jako dominujących, przy czym dopuszcza się zaburzoną relację ilościową.
		Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Utrzymanie udziału gatunków obcych na poziomie < 1 % i nieodnawiających się (stan właściwy – FV).
		Inwazyjne gatunki obce w podszytcie i runie	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie niepogorszonym (stan właściwy - FV), to jest utrzymanie nielicznego występowania najwyżej jednego gatunku inwazyjnego obcego w podszytcie i runie.
		Ekspansywne gatunki rodzime w runie	Utrzymanie braku występowania silnych ekspansywnie gatunków w runie (stan właściwy – FV).
		Martwe drewno (łącznie zasoby)	Utrzymanie występowania zasobów martwego drewna odpowiadających jakościowo strukturze drzewostanu, a ilościowo minimum $\geq 3\%$ (stan niezadowolający – U1).
		Martwe drewno leżące lub stojące > 3 m długości i >50 cm grubości	Utrzymanie występowania zasobów martwego drewna wielkowymiarowego na poziomie minimum 3 szt./ha (stan niezadowolający – U1).

		Reżim wodny	Utrzymanie dynamiki zalewów i przewodnienia normalnego z punktu widzenia ekosystemu z uwzględnieniem procesów naturalnych (stan właściwy – FV).
		Wiek drzewostanu	Stopniowa poprawa oceny wskaźnika poprzez stopniowy wzrost udziału drzew starszych niż 100 lat na poziomie $\geq 20\%$ (stopniowa poprawa niezadawalającego stanu zachowania – U1).
		Pionowa struktura	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (stan niezadawalający – U1), to jest struktura antropogenicznie zmieniona lecz zróżnicowana.
		Naturalne odnowienie	Stopniowa poprawa oceny wskaźnika poprzez stopniowy wzrost występowania naturalnego, pojedynczego odnowienia naturalnego (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2).
		Zniszczenie runa	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszonym (stan właściwy - FV), to jest występowania braku zniszczeń runa.
		Inne zniekształcenia	Utrzymanie braku występowania zniekształceń (stan właściwy – FV).
4	1014 poczwarówka zwężona <i>Vertigo angustior</i>	Zagęszczenie	Utrzymanie występowania średniej liczby osobników w przeliczeniu na m ² na poziomie minimum 10 os/m ² (stan właściwy – FV).
		Powierzchnia potencjalnego siedliska	Utrzymanie powierzchni siedliska na poziomie 0,01 ha, w stanie niepomniejszonym w stopniu większym niż 30 % (stan niezadawalający – U1).
		Stopień zarośnięcia	Stopniowa poprawa oceny wskaźnika poprzez występowanie udziału powierzchni stanowiska zarośniętej przez drzewa/krzewy/trzciny na poziomie $\leq 40\%$ (stopniowa poprawa niezadawalającego stanu zachowania - U1).
		Stopień wilgotności	Utrzymanie większej części stanowisk z podmokłym i wilgotnym podłożem i ściółką [$\geq 80\%$ powierzchni stanowiska w 4 stopniu wilgotności stopnia skali Killeen’a i Moorkens (2003)], - stan niezadawalający – U1.
		Fragmentacja siedliska	Utrzymanie siedliska w niewielkim stopniu fragmentacji (stan niezadawalający – U1).
5	1016 poczwarówka jajowata <i>Vertigo moulinsiana</i>	Zagęszczenie	Utrzymanie występowania średniej liczby osobników w przeliczeniu na m ² na poziomie minimum 10 os/m ² (stan właściwy – U1).
		Struktura wiekowa	Utrzymanie udziału osobników młodych na poziomie $\leq 25\%$ (stan niezadawalający – U1).
		Obszar zajmowany przez gatunek na stanowisku	Utrzymanie powierzchni siedliska zajmowanej przez roślinności spełniającej wymagania gatunku na poziomie 0,01 ha, w stanie niepomniejszonym w stopniu większym niż 40 % (stan niezadawalający – U1).

		Powierzchnia potencjalnego siedliska	Utrzymanie powierzchni siedliska zajmowanej przez roślinności spełniającej wymagania gatunku na poziomie $\geq 20\%$ (stan niezadawalający – U1).
		Roślinność	Utrzymanie stanu roślinności w stanie minimum nie pogorszonym, skład gatunkowy nie zmienia się w stopniu większym niż 40% (stan niezadawalający – U1).
		Stopień zarośnięcia	Stopniowa poprawa oceny wskaźnika poprzez występowanie udziału powierzchni stanowiska zarośniętej przez drzewa/krzewy/trzciny na poziomie $\leq 40\%$ (stopniowa poprawa niezadawalającego stanu zachowania - U1).
		Stopień wilgotności	Utrzymanie większej części stanowisk z podmokłym i wilgotnym podłożem i ściółką [$\geq 80\%$ powierzchni stanowiska w 4 stopniu wilgotności stopnia skali Killeen'a i Moorkens (2003)], - stan niezadawalający – U1.
		Fragmentacja siedliska U1	Utrzymanie siedliska w niewielkim stopniu fragmentacji (stan niezadawalający – U1).

UZASADNIENIE

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych jest utrzymanie lub odtworzenie w miarę możliwości właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) tzw. „dyrektywy siedliskowej” (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – Dz. U. UE. L 206 z 22.7.1992, z późn. zm.). Dokument ten tworzy ramy prawne do działania wszystkim podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Obowiązek sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wynika z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, z późn. zm. - zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”). Kierując się wspomnianymi powyżej założeniami, plan zadań ochronnych na okres 10 lat ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego (w formie zarządzenia), właściwy terytorialnie regionalny dyrektor ochrony środowiska. Dla obszaru Natura 2000 położonego na terenie więcej niż jednego województwa, plan zadań ochronnych ustanawiają wspólnie, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, na których obszarze działania znajdują się części tego obszaru. W myśl art. 28 ust. 5 ww. ustawy plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony tych siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt.

Dla omawianego obszaru Natura 2000, plan zadań ochronnych ustanowiony został zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 11 marca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podeblocie PLH140033 (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego poz. 2653 oraz Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz. 1224).

W związku z zarzutami formalnymi Komisji Europejskiej z dnia 9 czerwca 2021 r., znak INFR(2021)2025, C(2021)2179, dotyczącymi obowiązku ustalenia precyzyjnych celów ochrony dla każdego obszaru Natura 2000, koniecznym stało się doprecyzowanie celów działań ochronnych wyznaczonych dla niniejszego obszaru. Zgodnie z ww. stanowiskiem Komisji Europejskiej funkcja celów ochrony polega na określeniu, jaki stan gatunków i typów siedlisk na danym obszarze należy osiągnąć, tak aby obszar ten mógł przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest właściwy stan ochrony tych gatunków i typów siedlisk (art. 2 ust. 2 dyrektywy siedliskowej) na poziomie krajowym, biogeograficznym lub europejskim. Zgodnie z wykładnią przedstawioną przez Komisję Europejską aby spełnić tę funkcję, cele ochrony muszą być:

- 1) indywidualnie określone dla danego obszaru, to jest ustalone na poziomie obszaru;
- 2) kompleksowe, to jest obejmujące wszystkie gatunki i typy siedlisk będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, które występują w obszarze Natura 2000;
- 3) indywidualnie określone dla przedmiotu ochrony, to jest jasno wskazywać konkretny typ siedliska lub gatunek na danym obszarze;
- 4) indywidualnie określone pod kątem pożądanego stanu ochrony, to jest wyraźnie określające stan, jaki typ siedliska i gatunek na danym obszarze mają osiągnąć; pożądaný stan musi być:
 - a) ilościowy i mierzalny (cele ilościowe, które mogą być uzupełnione celami jakościowymi, takimi jak opis właściwego stanu siedliska lub struktury populacji), jak również raportowalny; (umożliwiający monitorowanie);
 - b) realistyczny (uwzględniający rozsądne ramy czasowe i nakłady), spójny (umożliwiający zastosowanie takich samych atrybutów i wskaźników dla przedmiotów ochrony w różnych obszarach);
 - c) kompleksowy (atrybuty i cele powinny obejmować specyfikę danego przedmiotu ochrony i umożliwiać opisanie jego stanu ochrony jako właściwy lub niewłaściwy);
 - d) precyzyjne w odniesieniu do „utrzymania” lub „odtworzenia” stanu ochrony przedmiotu ochrony (odpowiedni poziom ambicji określający niezbędne środki ochrony);

- e) odpowiadać ekologicznym wymaganiom dotyczącym typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I i gatunków wymienionych w załączniku II występujących na tych obszarach; odzwierciedlać znaczenie obszaru dla zachowania lub odtworzenia, we właściwym stanie ochrony, typów siedlisk i gatunków.

Opracowanie zmiany planu zadań ochronnych, w zakresie celów ochrony dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, wynika z konieczności zapewnienia warunków utrzymania i odtworzenia ich właściwego stanu ochrony, z wyjątkiem sytuacji, gdy ze względów przyrodniczych jest niemożliwe lub nieuzasadnione polepszenie tego stanu. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie dostępnych materiałów przyrodniczych, w tym dokumentacji planu zadań ochronnych.

Mając powyższe na uwadze zdefiniowano następujące cele ochrony:

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr stanu ochrony	Cele działań ochronnych	Komentarz
1	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie występowania siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów oraz ekstensywnego użytkowania, na powierzchni minimum 54 ha (stan właściwy – FV).	Siedlisko przyrodnicze reprezentowane przez różne postacie wilgotnościowe łąki rajgrasowej <i>Arrhenatheretum elatioris</i> .
		Struktura przestrzenna płatów	Utrzymanie maksymalnie średniego stopnia fragmentacji (stan niezadowolający – U1).	Oprócz rajgrasu wyniosłego <i>Arrhenatherum elatius</i> do charakterystycznych gatunków należą: barszcz zwyczajny <i>Heracleum sphondylium</i> , chaber łąkowy <i>Centaurea jacea</i> , dzwonek rozpierzchły <i>Campanula patula</i> , koniczyna łąkowa <i>Trifolium pratense</i> , kozibród łąkowy <i>Tragopogon pratensis</i> ,
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie wartości wskaźnika w obecnym stanie zachowania (stan właściwy - FV), to jest utrzymanie występowania minimum 4 gatunków charakterystycznych na stanowisku, takich jak np.: dzwonek rozpierzchły, kozibród łąkowy, przytulia pospolita.	krwawnik pospolity <i>Achillea millefolium</i> , kupkówka pospolita <i>Dactylis glomerata</i> , przytulia pospolita <i>Galium mollugo</i> , tomka wonna <i>Anthoxanthum odoratum</i> i wiechlina łąkowa <i>Poa pratensis</i> . Pod względem fitosocjologicznym w obrębie Obszaru występuje 6 podzespołów:
		Gatunki dominujące	Utrzymanie dominacji gatunków typowanych dla łąk świeżych (stan niezadowolający – U1).	<i>Arrhenatheretum elatioris typicum</i> , któremu odpowiada opis powyżej; <i>Arrhenatheretum elatioris alchemilletosum</i> ze znacznym udziałem krwawnika pospolitego; <i>Arrhenatheretum elatioris hreclaeetosum sibirici</i> ze znacznym udziałem barszczu syberyjskiego; <i>Arrhenatheretum elatioris</i>
		Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie braku występowania gatunków inwazyjnych lub występowania pojedynczych gatunków o niskim stopniu inwazyjności (stan właściwy – FV).	
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (stan niezadowolający - U1), to jest utrzymanie pokrycia gatunków silnie ekspansywnych nieprzekraczającego 10% oraz łącznego pokrycia gatunków ekspansywnych poniżej 50%.	
		Ekspansja krzewów i podrostów drzew	Stopniowa poprawa oceny wskaźnika poprzez utrzymanie wartości wskaźnika w stanie	

			utrzymanie łącznego pokrycia krzewów i podrostu drzew na powierzchni badawczej na poziomie 1-5% (stopniowa poprawa niezadawalającego stanu zachowania – U1).	<p><i>alopecuro-polygotenosum</i>, cechujący się znacznym udziałem ilościowym gatunków przechodzących z wilgotnych łąk należących do związku <i>Calthion palustris</i>, zwłaszcza: ostrożnia łąkowego <i>Cirsium rivurale</i>, firletki poszarpanej <i>Lychnis flos-cuculi</i> i jaskra ostrego <i>Ranunculus acris</i>; <i>Arrhenatheretum elatioris caricetosum gracilis</i> z turzycą zaostrzoną oraz <i>Arrhenatheretum elatioris alopecuro-phalaridetosum</i> cechuje zwiększony udział mozgi trzcinowatej <i>Phalaris arundinacea</i> i krwawnicy pospolitej <i>Lythrum salicaria</i>. Ogólny stan zachowania siedliska oceniono jako niezadawalający – U1. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. Cel wydaje się możliwy do osiągnięcia, jednocześnie z uwagi na uwarunkowania lokalne i charakterystykę siedliska nie jest możliwa poprawa stanu zachowania do stanu właściwego (FV). Wskazać jednak należy, że poprzez realizację działań ochronnych podejmowane będą działania zmierzające do poprawy poszczególnych ocen wskaźników (np. w zakresie udziału podrostu drzew). Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji do planu zadań ochronnych (2013 r.).</p>
		Udział dobrze zachowanych płatów	Stopniowa poprawa oceny wskaźnika poprzez utrzymanie warunków występowania siedliska i utrzymanie udziału dobrze zachowanych płatów na poziomie $\geq 80\%$ powierzchni badawczej (stopniowa poprawa niezadawalającego stanu zachowania – U1).	
		Martwa materia organiczna	Stopniowa poprawa oceny wskaźnika poprzez utrzymanie występowania martwej materii organicznej na poziomie ≤ 2 cm (stopniowa poprawa niezadawalającego stanu zachowania – U1).	
2	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie występowania siedliska na powierzchni minimum 25 ha (stan właściwy – FV).	<p>W najlepiej zachowanych płatach siedliska najwyższe warstwy drzewostanu budują - dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>, brzoza brodawkowata <i>Betula pendula</i> i znacznie rzadziej lipa drobnolistna <i>Tilia</i></p>
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie niepogorszonym (FV – stan właściwy), to jest utrzymanie typowej dla siedliska	

		<p>kombinacji florystycznej (gatunki charakterystyczne w drzewostanie, występowanie w runie gatunków takich jak: gwiazdnica wielkokwiatowa, gajowiec żółty, groszek wiosenny, kokoryczka wielkokwiatowa, miodunka ćma, nerecznica samcza, perlówka zwisła, przytulia i zawilec gajowy).</p>	<p><i>cordata</i>. Pod ich okapem rośnie grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>, który generalnie jest gatunkiem dominującym. Warstwa krzewów na ogół jest słabo rozwinięta, a jej średnie zawarcie nie osiąga 40%. Najczęstszym jej składnikiem jest: leszczyna <i>Corylus avellana</i>, trzmielina brodawkowata <i>Euonymus verrucosa</i> i wiciokrzew suchodrzew <i>Lonicera xylosteum</i> oraz podrost graba i klonów oraz klony – zwyczajnego <i>Acer platanoides</i> i jawor <i>Acer pseudoplatanus</i>. Runo, w zależności od stopnia zacielenia, jest bardzo różnie wykształcone, od ubożego w gatunki po bardzo bogate, o zawarciu w środkowym okresie wegetacji od 50 do 80%. Niemal zawsze budują go: zawilec gajowy <i>Anemone nemorosa</i>, gwiazdnica wielkokwiatowa <i>Stellaria holostea</i>, przytulia Schultesa <i>Galium schultesii</i>, nerecznica samcza <i>Dryopteris filix-mas</i>, wietlica samicza <i>Athyrium filix-femina</i>, konwalijka dwulistna <i>Maianthemum bifolium</i>, konwalia majowa <i>Convallaria majalis</i> i kokoryczka wonna <i>Polygonatum odoratum</i>. Warstwa mszysta bardzo słabo wykształcona. Na terenie obszaru, wyróżniono dwie zróżnicowane siedliskowo i wilgotnościowo postacie grądów w randze podzespołów: grąd typowy <i>Tilio-Carpinetum typicum</i> – zajmuje największą powierzchnię, porasta zbocza i wierzchołki krawędziową wysoczyzny (odpowiada mu, wyżej przedstawiona charakterystyka) oraz grąd czyszcowy <i>Tilio-Carpinetum stachyetosum</i></p>
	Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie	Utrzymanie braku występowania gatunków obcych (stan właściwy – FV).	
	Ekspansywne gatunki rodzime w runie	Utrzymanie braku występowania gatunków ekspansywnych lub występowanie pojedynczych okazów gatunków nitrofilnych w runie (stan właściwy – FV).	
	Struktura pionowa i przestrzenna roślinności	Utrzymanie jednolitego drzewostanu lub struktury zróżnicowanej ze zwartym starym drzewostanem zajmującym minimum 10% powierzchni (stan właściwy – FV).	
	Wiek drzewostanu (starodrzew)	Stopniowa poprawa oceny wskaźnika poprzez stopniowy wzrost udziału drzew starszych niż 100 lat na poziomie > 10 % (stopniowa poprawa niezadowolającego stanu zachowania – U1).	
	Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie występowania naturalnego odnowienia drzewostanu, nielicznych śladów zgryzienia (stan właściwy – FV).	
	Gatunki obce w drzewostanie	Utrzymanie udziału gatunków obcych na poziomie < 1 % i nieodnawiających się (stan właściwy – FV).	
	Martwe drewno (łącznie zasoby)	Stopniowa poprawa oceny wskaźnika poprzez stopniowy wzrost udziału martwego drewna do poziomu ≥ 10 m ³ /ha (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2).	
	Martwe drewno wielkowymiarowe	Stopniowa poprawa oceny wskaźnika poprzez stopniowy wzrost udziału martwego drewna wielkowymiarowego do poziomu ≥ 3 szt./ha. (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2).	
	Zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby	Utrzymanie braku występowania zniekształceń, ewentualne działania gospodarcze nie wpływają	

			negatywnie na strukturę fitocenozy (stan właściwy – FV).	– zajmuje dolinę małej rzeki Przerytki. Wyróżnia go obecność w drzewostanie olszy czarnej <i>Alnus glutinosa</i> i wiązu szypułkowego <i>Ulmus laevis</i> . W runie oprócz czyścica leśnego <i>Stachys sylvatica</i> występuje kokorycz pełna <i>Corydalis solida</i> i zawilec żółty <i>Anemone ranunculoides</i> oraz szereg gatunków wilgociolubnych typowych dla łągów. Ogólny stan zachowania siedliska oceniono jako niezadowalający – U1. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. Cel wydaje się możliwy do osiągnięcia, jednocześnie z uwagi na uwarunkowania lokalne i charakterystykę siedliska nie jest możliwa poprawa stanu zachowania do stanu właściwego (FV). Wskazać jednak należy, że poprzez realizację działań ochronnych podejmowane będą działania zmierzające do poprawy poszczególnych ocen wskaźników (np. udziału martwego drewna czy wieku drzewostanu). Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji do planu zadań ochronnych (2013 r.).
3	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie występowania siedliska na powierzchni 234 ha (stan niezadowalający – U1).	Łęgi na terenie obszaru związane wysiękami wód spływających z wyżej położonych terenów wysoczyznowych. W drzewostanie dominuje olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> , której towarzyszy czeremcha zwyczajna <i>Padus avium</i> oraz rosnące w domieszcze wiąz szypułkowy <i>Ulmus laevis</i> i brzoza omszona <i>Betula pubescens</i> . W podszyciu, w zależności od stopnia wilgotności,
	Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie występowania kombinacji florystycznej typowej dla łągu (stan właściwy - FV).		
	Gatunki dominujące	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie niepogorszonym (FV - stan właściwy), to jest utrzymanie występowania we wszystkich warstwach gatunków typowych dla siedliska jako dominujących, przy czym		

		dopuszcza się zaburzoną relację ilościową.	występują: porzeczka czerwona <i>Ribes spicatum</i> , dziki bez czarny <i>Sambucus nigra</i> , leszczyna <i>Corylus avellana</i> , kruszyna <i>Frangula alnus</i> i trzmielina zwyczajna <i>Euonymus europaea</i> . W obrębie obszaru występują łągi olszowo-jesionowe zróżnicowane na dwa podzespoły. <i>Fraxino-Alnetum urticetosum</i> – w runie rosną, m.in.:
	Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Utrzymanie udziału gatunków obcych na poziomie < 1 % i nieodnawiających się (stan właściwy – FV).	pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> , śledziennica skrzętolistna <i>Chrysosplenium alternifolium</i> , kopytnik pospolity <i>Asarum europaeum</i> , chmiel zwyczajny <i>Humulus lupulus</i> , czartawa pospolita <i>Circaea lutetiana</i> , zawilec gajowy <i>Anemone nemorosa</i> , podagrycznik pospolity <i>Aegopodium podagraria</i> , gwiazdnica gajowa <i>Stellaria nemorum</i> , jaskier różnolistny <i>Ranunculus auricomus</i> , prosownica rozpięchła <i>Milium effusum</i> i kuklik pospolity <i>Geum urbanum</i> . W miejscach o przesuszonym podłożu wzrasta udział i znaczenie jeżyn <i>Rubus</i> . Z pozostałych gatunków licznie występuje szczawik zajęczy <i>Oxalis acetosella</i> i wietlica samicza <i>Athyrium filix-femina</i> . W warstwie mszystej do najczęściej spotykanych należą: żurawiec falisty <i>Atrichum undulatum</i> , dzióbek rozwartny <i>Oxyrrhynchium hians</i> , płaskomerzyki - pokrewny <i>Plagiomnium affine</i> i falisty <i>P. undulatum</i> , tujowiec włoskolisty <i>Thuidium philibertii</i> oraz wątrobowiec płozik różnolistny <i>Lophocolea heterophylla</i> . Podzespół <i>Fraxino-Alnetum ranunculetosum</i> ,
	Inwazyjne gatunki obce w podszytcie i runie	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszonym (stan właściwy - FV), to jest utrzymanie nielicznego występowania najwyżej jednego gatunku inwazyjnego obcego w podszytcie i runie.	
	Ekspansywne gatunki rodzime w runie	Utrzymanie braku występowania silnych ekspansywnie gatunków w runie (stan właściwy – FV).	
	Martwe drewno (łącznie zasoby)	Utrzymanie występowania zasobów martwego drewna odpowiadających jakościowo strukturze drzewostanu, a ilościowo minimum $\geq 3\%$ (stan niezadowolający – U1).	
	Martwe drewno leżące lub stojące > 3 m długości i >50 cm grubości	Utrzymanie występowania zasobów martwego drewna wielkometryjowego na poziomie minimum 3 szt./ha (stan niezadowolający – U1).	
	Reżim wodny	Utrzymanie dynamiki zalewów i przewodnienia normalnego z punktu widzenia ekosystemu z uwzględnieniem procesów naturalnych (stan właściwy – FV).	
	Wiek drzewostanu	Stopniowa poprawa oceny wskaźnika poprzez stopniowy wzrost udziału drzew starszych niż 100 lat na poziomie $\geq 20\%$ (stopniowa poprawa niezadowolającego stanu zachowania – U1).	
	Pionowa struktura	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (stan niezadowolający – U1), to jest struktura antropogenicznie zmieniona lecz zróżnicowana.	
	Naturalne odnowienie	Stopniowa poprawa oceny wskaźnika poprzez stopniowy wzrost występowania naturalnego, pojedynczego odnowienia naturalnego (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2).	
	Zniszczenie runa	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszonym (stan właściwy - FV), to jest	

			występowania braku zniszczeń runa.	charakteryzuje się obecnością w runie gatunków olsowych i szuwarowych ze związku <i>Magnocaricion</i> oraz knieci błotnej <i>Caltha palustris</i> , jaskra rozłogowego <i>Ranunculus repens</i> oraz gatunków olsowych. W obrębie obszaru dochodzi do cyklicznych fluktuacji powierzchni olsowych i łągowych co jest procesem naturalnym. Zmniejszenie się arealu łągów na korzyść fitocenozy olsowych nie należy traktować jako zagrożenia ani czynnika wpływającego na ocenę stanu zachowania i funkcji siedliska. Jednak w wyniku działalności bobrów (zalanie) oraz wysokiego poziomu wód gruntowych (podtopienie) obserwowanego od 2011 r. dochodzi do stagnacji wody i zamierania drzewostanów. Utrzymanie się tych trendów (zjawiska naturalne) w kolejnych latach doprowadzić może do znacznych przekształceń i zmniejszenia się powierzchni łągów. Ogólny stan zachowania siedliska oceniono jako niezadowolający – U1. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. Cel wydaje się możliwy do osiągnięcia, jednocześnie z uwagi na uwarunkowania lokalne i charakterystykę siedliska nie jest możliwa poprawa stanu zachowania do stanu właściwego (FV). Z uwagi na fakt, że łągi na terenie obszaru związane wysiękami wód spływających z wyżej położonych terenów wysoczyznowych, nie definiowano celu dla wskaźnika „naturalność koryta rzecznej”. Cele
		Inne zniekształcenia	Utrzymanie braku występowania zniekształceń (stan właściwy – FV).	

				działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji do planu zadań ochronnych (2013 r.).
4	1014 poczwarówka zwężona <i>Vertigo angustior</i>	Zagęszczenie	Utrzymanie występowania średniej liczby osobników w przeliczeniu na m ² na poziomie minimum 10 os/m ² (stan właściwy – FV).	Poczwarówka zwężona jest gatunkiem najliczniej reprezentującym przedstawicieli <i>Vertigo</i> , umieszczonych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Należy do ślimaków wymagających siedlisk o stałej wilgotności. Mogą to być zarówno torfowiska jak i inne obszary wodno-błotne bogate w węglan wapnia. Typowym ich siedliskiem są turzycowiska, nierzadko z trzciną pospolitą <i>Phragmites australis</i> i manną mielec <i>Glyceria maxima</i> . Na Podebłociu stwierdzana również w sąsiedztwie okapu olsu oraz w miejscach postępującej wtórnej sukcesji z wyraźną dominacją podrostu olchowego. Podczas badań prowadzonych na potrzeby pzo stwierdzono występowanie ponad 10 os. / m ² . Ogólny stan zachowania gatunku oceniono jako niezadawalający – U1. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony gatunku i jego siedliska. Cel wydaje się możliwy do osiągnięcia, jednocześnie z uwagi na uwarunkowania lokalne i charakterystykę siedliska gatunku nie jest możliwa poprawa stanu zachowania do stanu właściwego (FV). Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji do planu zadań ochronnych (2013 r.).
		Powierzchnia potencjalnego siedliska	Utrzymanie powierzchni siedliska na poziomie 0,01 ha, w stanie niepomniejszonym w stopniu większym niż 30 % (stan niezadawalający – U1).	
		Stopień zarośnięcia	Stopniowa poprawa oceny wskaźnika poprzez występowanie udziału powierzchni stanowiska zarośniętej przez drzewa/krzewy/trzciny na poziomie ≤ 40 % (stopniowa poprawa niezadawalającego stanu zachowania - U1).	
		Stopień wilgotności	Utrzymanie większej części stanowisk z podmokłym i wilgotnym podłożem i ściółką [≥ 80% powierzchni stanowiska w 4 stopniu wilgotności stopnia skali Killeen'a i Moorkens (2003)], - stan niezadawalający – U1.	
		Fragmentacja siedliska	Utrzymanie siedliska w niewielkim stopniu fragmentacji (stan niezadawalający – U1).	
5	1016 poczwarówka jajowata <i>Vertigo moulinsiana</i>	Zagęszczenie	Utrzymanie występowania średniej liczby osobników w przeliczeniu na m ² na poziomie	Poczwarówka jajowata jest największym gatunkiem z rodzaju <i>Vertigo</i> ,

			minimum 10 os/m ² (stan właściwy – U1).	występującym w Polsce. Preferuje miejsca odsłonięte, o umiarkowanym zacienieniu. Przebywa chętnie na wysokości ponad 30-40 cm, wykorzystując liście kosaćca, turzyc. Poczwarówka jajowata została odnotowana w obrębie tego samego stanowiska, w którym była została wykryta w 2008 roku. Stwierdzono jednak postępujące zarastanie olchą przy zachowanym stanie uwilgotnienia siedliska. Podczas badań prowadzonych na potrzeby pzo stwierdzono występowanie ponad 10 os. / m ² . Ogólny stan zachowania gatunku oceniono jako niezadawalający – U1. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony gatunku i jego siedliska. Cel wydaje się możliwy do osiągnięcia, jednocześnie z uwagi na uwarunkowania lokalne i charakterystykę siedliska gatunku nie jest możliwa poprawa stanu zachowania do stanu właściwego (FV). Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji do planu zadań ochronnych (2013 r.).
		Struktura wiekowa	Utrzymanie udziału osobników młodych na poziomie ≤ 25 % (stan niezadawalający – U1).	
		Obszar zajmowany przez gatunek na stanowisku	Utrzymanie powierzchni siedliska zajmowanej przez roślinności spełniającej wymagania gatunku na poziomie 0,01 ha, w stanie niepogorszonej w stopniu większym niż 40 % (stan niezadawalający – U1).	
		Powierzchnia potencjalnego siedliska	Utrzymanie powierzchni siedliska zajmowanej przez roślinności spełniającej wymagania gatunku na poziomie ≥ 20 % (stan niezadawalający – U1).	
		Roślinność	Utrzymanie stanu roślinności w stanie minimum niepogorszonej, skład gatunkowy nie zmienia się w stopniu większym niż 40 % (stan niezadawalający – U1).	
		Stopień zarośnięcia	Stopniowa poprawa oceny wskaźnika poprzez występowanie udziału powierzchni stanowiska zarośniętej przez drzewa/krzewy/trzciny na poziomie ≤ 40 % (stopniowa poprawa niezadawalającego stanu zachowania - U1).	
		Stopień wilgotności	Utrzymanie większej części stanowisk z podmokłym i wilgotnym podłożem i ściółką [≥ 80% powierzchni stanowiska w 4 stopniu wilgotności stopnia skali Killeen'a i Moorkens (2003)], - stan niezadawalający – U1.	
		Fragmentacja siedliska U1	Utrzymanie siedliska w niewielkim stopniu fragmentacji (stan niezadawalający – U1).	

Powyższe cele, po ich przyjęciu, powinny być brane pod uwagę przez podmioty sprawujące nadzór nad obszarem Natura 2000 oraz w trakcie prowadzenia ocen wpływu programów i przedsięwzięć na obszar Natura 2000. W tabeli załącznika 4 do zarządzenia, nie wymienia się siedliska przyrodniczego 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylyon alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), z uwagi na fakt, iż nie jest ono już przedmiotem ochrony obszaru.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 i 4 ustawy o ochronie przyrody, sporządzający projekt planu zadań ochronnych winien umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu, a także zapewnić możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu, na zasadach i w trybie określonym w art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, z późn. zm. - zwanej dalej „ustawą ooś”). Ponadto, w myśl art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy ooś, projekt planu zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach.

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190 - zwanej dalej „ustawą o wojewodzie”), projekt planu zadań ochronnych wymaga uzgodnienia z właściwym terytorialnie wojewodą.

Jak wspomniano, istotnym elementem procesu planistycznego są konsultacje społeczne. W ramach procedury opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, z późn. zm.) oraz ww. przepisów prawa, w dniu w Biuletynie Informacji Publicznej i tablicach ogłoszeń regionalnych dyrekcji ochrony środowiska oraz jednostek samorządu terytorialnego na terenie których położony jest obszar Natura 2000, zamieszczono obwieszczenie o zamiarze przystąpienia, przystąpieniu i wyłożeniu projektu zarządzenia zmieniającego planu zadań ochronny do publicznego wglądu. Tego samego dnia obwieszczenie opublikowano także w prasie (....). Tym samym, zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, umożliwiono zapoznanie się z dokumentem oraz złożenie uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych przez okres 21 dni. W przewidzianym na składanie uwag i wniosków terminie zgłoszono następujące uwagi:

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagi	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy o wojewodzie, Wojewoda Mazowiecki pismem znak: z dnia r. oraz Wojewoda Lubelski pismem znak: z dnia r., uzgodnili projekt zarządzenia.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, z późn. zm.).

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt planu zadań ochronnych będzie oddziaływał:

- 1) na Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie;
- 2) na Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie;
- 3) na właścicieli terenu, na którym znajduje się obszar Natura 2000;
- 4) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty, które znajdują się lub znajdują w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją;
- 5) na jednostki organizacyjne, których zasięg działania obejmuje teren obszaru Natura 2000.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia jako akt prawa miejscowego podlega:

- 1) na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim oraz Lubelskim;
- 2) na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, procedurze udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, z późn. zm.), postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia nie pociągnie za sobą skutków finansowych dla budżetu państwa.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy zawarte w projekcie zarządzenia będą miały umiarkowany wpływ na lokalny i regionalny rynek pracy. Konieczność realizacji zadań przyczyni się do zwiększenia zapotrzebowania na usługi z działów: „Badania naukowe i działalność rozwojowa” Polskiej Klasyfikacji Działalności, wprowadzonej Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.).

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Regulacja przedmiotowego zarządzenia objęta jest prawem UE. Zarządzenie swym zakresem obejmuje teren objęty ochroną w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 na podstawie dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.U.E.L.1992.206.7), jako specjalny obszar ochrony siedlisk Podobłocie PLH140033. Projekt zarządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.